

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/74/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112208443
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3112208443.4

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti o maloletú J. J. nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky Bc. W. J., bytom T., N. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou S.. A. D., s.r.o., so sídlom T., N. XX a otca, Mgr. art. W. Z., bytom T., J. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou L. & N. s.r.o., so sídlom D., X. P. XX/B, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 09.mája 2014, č. k. 30P/89/2012-414 takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeňuje tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietla.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou J. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou J. každú nepárnu sobotu, od 10.00 h do 18.00 h a každú nepárnu nedeľu, od 10.00 h do 18.00 h, bez prítomnosti matky. Matka je povinná mal. J. na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať ju otcovi v mieste bydliska maloletej J.. Otec je povinný na tom istom mieste v dohodnutom čase odovzdať mal. J. matke. Týmto uznesením zmenil uznesenie Okresného súdu č. k. 30P/89/2012-88 zo dňa 23.04.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5CoP/9/2013 zo dňa 04.07.2013. Vychádzal zo zistenia, že mal. Karolína sa narodila zo vzťahu mimo manželstva svojich rodičov. Na tunajšom súde je pod spis. zn. 30P/89/2012 vedené konanie o úpravu práv a povinností k mal. J.. Vo veci boli nariadené pojednávania na dni 26.11.2012 a 17.01.2013, na ktoré sa otec nedostavil. Prvý raz z dôvodu krátkosti času, ktorý mal na prípravu pojednávania a v druhom prípade pre práceneschopnosť. Súd vzhľadom na bydlisko otca odročil pojednávanie na neurčito za účelom vypočutia otca prostredníctvom príslušného dožadovaného súdu v Bratislave s upozornením, že otec sa vypočutiu vo veci vyhýba, lebo matke povedal, že na pojednávanie nepríde. Rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 30P/89/2012-203 zo dňa 14.10.2013, ktorým bola maloletá J. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou platiť na jej výživu v časti výrokov o povinnosti otca platiť na jej výživu a uhradiť zročné výživné bol zrušený uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4CoP/145/2013 - 248 zo dňa 16.01.2014 a vec bola vrátená súdu na ďalšie konanie. Na pojednávaní dňa 24.04.2014 v konaní sp. zn. 30P/89/2012 otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podal návrh na úpravu styku s maloletou a žiadal súd, aby upravil jeho styk s maloletou J. tak, že bude oprávnený stýkať sa s maloletou každú stredu od 16.00 hod., kedy ju vyzdvihne zo škôlky, do 19.00 hod. a každý nepárny víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas letných prázdnin od 01.07. od 09.00 hod. do 10.07. do 20.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 10.08. do 20.00 hod., počas Vianočných prázdnin od 10.00 hod. dňa 26.12. do 19.00 hod. dňa 06.01. nasledujúceho kalendárneho roka s tým, že ak nie je uvedené inak, je miestom prevzatia a odovzdania dieťaťa bydlisko matky. Konanie v tejto veci nebolo skončené. Zo správy ÚPSVaR Bratislava zo dňa 24.04.2014 mal súd za preukázané, že v domácnosti otca, v Bratislave na adrese PO., bolo dňa 16.04.2014 uskutočnené neohlásené šetrenie. Otec nebol prítomný a preto mu bol zanechaný odkaz v poštovej schránke s výzvou spätného kontaktovania ich oddelenia.

Dňa 23.04.2014 bolo vykonané opakované (ohlásené) šetrenie u otca maloletej J.. Po opakovanom zvonení na riadne označenom zvončeku menom otca maloletej sa nikto neohlásil. Zo správy ÚPSVaR Trenčín zo dňa 02.05.2014 mal súd preukázané, že dňa 17.4.2014 boli prešetrené pomery v domácnosti matky dieťaťa. Prítomná bola matka, maloletá J. a starí rodičia dieťaťa. Rozhovor bol vykonaný s matkou dieťaťa a bol zameraný na otázku stretávania sa otca s maloletou. Matka vyjadrila nesúhlas s otcom navrhnutou úpravou styku, pričom uviedla, že má pocit, že otec chce vyvolať falošný dojem záujmu o dieťa. Pokiaľ ide o prespávanie dcéry u otca, vyjadrila sa, že otec dieťaťa je labilný, má výkyvy nálad a je nezodpovedný. Podľa názoru matky otec by starostlivosť o dcéru nezvládol aj s ohľadom na jej zdravotné problémy s obličkami. Potrebuje zvýšenú a pravidelnú hygienu, čo podľa nej otec nedodržiava a zanedbáva. Matka poukázala na byt, v ktorom otec žije. Podľa nej ide o nevhodné prostredie pre pobyt dieťaťa, nakoľko tento byt je umiestnený v pivničných priestoroch, kde cítiť zápach a potuchlinu. Tento byt slúži otcovi ako ateliér. Takisto nesúhlasí ani s tým, aby sa otec zdržiaval s dieťaťom v rodinnom dome u jeho matky v Trnave. Ide o dve bytové jednotky, kde žije otcov brat s rodinou a jeho matka. Podľa vyjadrenia matky dieťaťa je dom údajne monitorovaný kamerami z bezpečnostných dôvodov, zrejme kvôli tomu, že sa otec a jeho rodina súdia s "bytovou mafiou". Uviedla, že styk otca s dcérou prebieha v súčasnosti v zmysle predbežného opatrenia č. 30P/89/2012-88 zo dňa 23.4.2013. Počas stretávania sa bez jej prítomnosti matka pociťuje strach a obavy o dcéru. Vyjadrila sa, že pri stretnutí 12.4.2014 a 13.4.2014 sa maloletá dožadovala prítomnosti matky a raz sa stalo, že po stretnutí s otcom sa dcéra rozplakala. Dôvod maloletá matke neuviedla. Matka navrhla, aby styk otca s maloletou prebiehal ako doteraz, ale v jej prítomnosti. Bytové, sociálne a majetkové pomery na strane matky dieťaťa sa od posledného prešetrovania nezmenili. Matka naďalej býva spolu s dcérou u svojich rodičov v ich rodinnom dome. Mal. J. navštevuje materskú školu a záujmové krúžky - výtvarný a tanečný. V súvislosti so zdravotným stavom dieťaťa má matka zvýšené výdavky, navštevuje s dcérou viaceré odborné ambulancie, ako nefrologickú, ortopedickú a alergologickú v Trenčíne a urologickú ambulanciu v Bratislave. V závere správy kolízny opatrovník konštatoval, že rodičia dieťaťa sa nedokážu dohodnúť na optimálnej úprave styku otca s maloletou a ich názory a tvrdenia sú diametrálne rozdielne. Bude nevyhnutné v riadnom konaní navrhnúť ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje rámec predbežného opatrenia a vyžaduje dlhší časový priestor. S poukazom na skutočnosť, že otec sa s maloletou dosiaľ stretáva v zmysle predbežného opatrenia už rok, možno predpokladať, že jeho vzťah s maloletou sa upevnil a stabilizoval. Odporučil preto stretávanie sa otca s maloletou rozšíriť a styk upraviť tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou každú nepárnu sobotu od 10,00 hod. do 18,00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 10,00 hod. do 18,00 hod., bez prítomnosti matky. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je existencia uplatňovaného práva, ktorého právny dôvod spočíva v ustanoveniach Zákona o rodine. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. V danom prípade mal súd za preukázané, že nie sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia podľa návrhu otca. Otec mal. J. osvedčili existenciu právneho vzťahu účastníkov a právny záujem na vydaní predbežného opatrenia, ale neosvedčili skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú okamžitú dočasnú úpravu úpravou styku v rozsahu, ktorý navrhuje. V súčasnosti je styk otca s maloletou Karolínou upravený predbežným opatrením tunajšieho súdu zo dňa 23.04.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 04.07.2013 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. J. každú nepárnu sobotu, v čase od 16.00 h do 19.00 h a každú párnú nedeľu v čase od 16.00 h do 19.00 h, bez prítomnosti matky. Vzťah otca s maloletou sa upevnil, stabilizoval a realizuje sa už takmer rok a to napriek tomu, že vzťahy rodičov maloletej sú vážne narušené. Pokiaľ otec vytyka okresnému súdu že v konaní o úpravu práv a povinností k maloletej neupravil jeho styk s maloletou treba poukázať, že otec svoj návrh na úpravu styku napriek odchodu matky z ich spoločnej domácnosti na konci roku 2010 podal až 24.04.2014 do zápisnice na pojednávaní vo veci úpravy práv a povinností rodičov k mal. J., a preto súd vo veci úpravy jeho styku s maloletou nemohol rozhodnúť skôr. Treba tiež poukázať na skutočnosť, že otec v konaní nepreukázal potrebnú súčinnosť, keď napriek tomu že žiada upraviť styk s maloletou tak, že maloletá má v jeho domácnosti prespávať, neumožnil pracovníkom ÚPSVaR Bratislava vykonať v jeho domácnosti potrebné šetrenie. V súčasnosti majú rodičia voči sebe navzájom vážne výhrady prešetrenie ktorých si vyžiada ďalšie dokazovanie, ktoré prekračuje rámec možností predbežného opatrenia. Konečná úprava styku otca s mal. J. bude riešená po vykonanom dokazovaní

v samotnom konaní o úpravu styku. Na základe uvedeného preto rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Právne vec posudzoval podľa § 102 ods. 1, § 74 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 a § 76 O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie obaja rodičia.

Matka vo svojom odvolaní namietala, že stretávanie maloletej s otcom bez prítomnosti matky nie je v prospech maloletého dieťaťa. Otec sa o dcéru nikdy v minulosti nestaral osobne sám a v súčasnosti naďalej nie je schopný sa o ňu postarať tak, aby neohrozil jej zdravie. Uvedené potvrdzuje aj posledné stretnutie otca s maloletou v dňoch 24.05. - 25.05.2014 bez prítomnosti matky, kedy maloletá nebola na malej potrebe ani raz za celých 8 hodín, ďalej maloletá vynechala poobedňajší spánok, keď ju otec viezol do Trnavy, zaspala až po ceste domov a otec maloletú odovzdal spotenú, dezorientovanú a špinavú. Poukázala na to, že vzhľadom na vážne zdravotné problémy maloletej je nutné citlivo pristupovať k potrebám maloletej, vedieť porozumieť a prečítať situáciu a adekvátne na ňu reagovať. Mala za to, že neboli osvedčené ani len základné skutočnosti pre rozšírenie styku maloletej s otcom bez prítomnosti matky v rozsahu upravenom súdom v napadnutom rozhodnutí. Otec nespolupracuje s ÚPSVaR Bratislava, neumožňuje prešetriť pomery. Na túto skutočnosť mal súd pri svojom rozhodovaní prihliadnuť a zamietnuť návrh otca ako nedôvodný, nakoľko otec neosvedčil základné skutočnosti, resp. priam zabránil ich osvedčeniu. Poukázala ďalej na nepomer stanovených hodín napadnutým uznesením, vzhľadom na to, že je zamestnaná a počas týždňa si spoločného relaxu s maloletou veľmi neužije. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že styk otca s maloletou upraví tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou J. každý utorok v čase od 16.00 hod do 19.00 hod., každú nepárnu sobotu v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. v prítomnosti matky. Alternatívne navrhla, napadnuté uzneseniu zričiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Otec vo svojom odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu je v určenom rozsahu styku značne obmedzujúce, cestovanie finančne nákladné a vyčerpávajúce nielen pre neho ale aj pre ich dcéru. V rámci upevňovania väzieb a stabilizácie pomerov s ním a jeho ostatnou rodinou by chcel, aby mohla ich dcéra stráviť so svojim otcom príjemný, pokojný víkend, bez náhlenia a cestovania, a prirodzene strávila u otca aj noc. Plánuje so svojou dcérou tráviť víkend aj v Trnave, v prítomnosti ostatnej rodiny a je pripravený byť k dispozícii pri posudzovaní oboch miest. Pre tieto účely upravil byt a je ochotný kedykoľvek absolvovať šetrenie ÚPSVaR, len pre občasnú pracovnú a iné povinnosti by bolo vhodné, aby ho otcom informovali aspoň hodinu vopred na mobil. Navrhol, aby súd zmenil predbežné opatrenie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou Karolínou každý nepárny víkend v sobotu od 10.00 hod. do nedele 19.00 hod. bez prítomnosti matky.

Kolíznym opatrovníkom k odvolaniu matky vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že otec sa s maloletou dosiaľ stretával podľa predbežného opatrenia viac ako rok, a možno predpokladať, že jeho vzťah s dieťaťom sa upevnil a stabilizoval. Mal za to, že bolo potrebné a v záujme maloletej zmeniť uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 23.04.2013, č. k. 30P/89/2012-88 a upraviť styk tak, ako je uvedené v napadnutom uznesení súdu prvého stupňa. Navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne.

Matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrila

Otec sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania /§ 212 ods. 1 písm. a/ , § 214 ods. 2 O.s.p./ a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia je potrebné zmeniť z týchto dôvodov:

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo treba zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len v veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým rozšíril styk otca s maloletou J., keď mal za to, že otec maloletej J. osvedčil existenciu právneho vzťahu účastníkov a právny záujem na vydaní predbežného opatrenia, ale neosvedčili skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú okamžitú dočasnú úpravu úpravou styku v takom rozsahu, ktorý navrhuje.

Odvolačný súd sa s týmto právnym záverom súdu prvého stupňa nestotožňuje.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 23.04.2013, č. k. 30P/89/2012-88 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 04.07.2013 č. k. 5CoP/9/2013-147 bolo právoplatne nariadené predbežné opatrenie, ktorým bola maloletá J. ponechaná v starostlivosti matky, otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 60 eur a upravený styk otca s maloletou J. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každú nepárnu sobotu, v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod a každú párnú nedeľu v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. bez prítomnosti matky. Predbežné opatrenie bolo nariadené v konaní vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej J., vedenej pod sp. zn. 30P/89/2012. Vo veci samej bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Trenčín dňa 14.10.2013, č. k. 30P/89/2013-203 o zverení maloletej J. do osobnej starostlivosti matky a o práve zastupovať a spravovať jej majetok obidvoma rodičmi. Rozsudkom toho istého súdu zo dňa 26.06.2014, č. k. 30P/89/695 bolo rozhodnuté o výživnom na maloletú J., rozsudok nie je právoplatný, v súčasnosti sa rozhoduje o odvolaní otca proti tomuto rozsudku. Uznesením zo dňa 26.06.2014, č. k. 30P/89/2012-700 súd prvého stupňa rozhodol o vylúčení konania o úpravu styku otca s maloletou J. na samostatné konanie. A napokon z obsahu spisu vyplýva, že pred vydaním rozsudku o určení výživného na maloletú J., súd prvého stupňa nariadil napadnutým uznesením predbežné opatrenie, ktorým rozšíril styk otca s maloletou J..

V súčasnosti je teda stav vo veci starostlivosti súdu o maloletú J. taký, že na základe predbežného opatrenia nariadeného uznesením zo dňa 23.04.2013 sa realizuje styk otca s maloletou J. v stanovenom rozsahu a vo veci samej o úpravu styku nebolo doposiaľ rozhodnuté. Otec rozšírenie styku s maloletou odôvodňoval tým, že predbežné opatrenie o úprave styku sa realizuje takmer rok, medzi ním a maloletou je vytvorený pekný vzťah a má záujem, aby sa preto styk rozšíril vo väčšom rozsahu. Súd prvého stupňa nariadil napadnutým uznesením predbežné opatrenie, ktorým rozšíril styk otca s maloletou J., nie však v zmysle podaného návrhu otcom. Tento rozsah styku napadli odvolaním obaja rodičia.

Podľa názoru odvolacieho súdu však takýto postup súdu prvého stupňa nebol správny. Súd prvého stupňa v danej veci nesprávne vyhodnotil potrebu nariadiť ďalšie predbežné opatrenie o úprave styku otca s maloletou. Predbežné opatrenie je svojim spôsobom opatrením mimoriadnym a súd ho nariaďuje vtedy, keď je potreba dočasne upraviť pomery. V oblasti starostlivosti súdu o maloleté deti by malo byť nariadenie predbežného opatrenia skutočne len krátkodobým provizóriom a malo by byť nariadené len vtedy, ak je potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

Takáto situácia však v danej veci nenastala. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že úprava styku otca s maloletou J. bola už vykonaná nariadením predbežného opatrenia, uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 23.04.2013, č. k. 30P/89/2012-88, ktoré je účinné aj v súčasnosti, a podľa ktorého styk aj realizuje. Pokiaľ sa teda styk otca s maloletou realizuje podľa tohto uznesenia, hoci v rozsahu užšom, ktorý už nezodpovedá predstavám otca, potom nie je daná potreba existencie dočasne upraviť styk otca s maloletou, nariadením ďalšieho predbežného opatrenia. Pokiaľ sa otec domáha styku s maloletou v širšom rozsahu oproti úprave vykonanej uvedeným predbežným opatrením, táto úprava má byť predmetom konania vo veci samej o úprave styku otca s maloletou J., o ktorej súd prvého stupňa napokon aj rozhoduje.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal rozšíriť styk s maloletou, zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.